

Jaarverslag NVKC 2016

Bestuur

Professionalisering

Het bestuur heeft in 2015 besloten een professionaliseringslag in te zetten, om de toenemende hoeveelheid dossiers het hoofd te kunnen bieden, de samenwerking binnen de vereniging te optimaliseren en volop gebruik te maken van de meerwaarde die de aansluiting bij de FMS zal opbrengen. Het doel is te komen tot een toekomstbestendige structuur van zowel het bestuur, als de organisatie van de vereniging en de ondersteuning vanuit het bureau. Onder leiding van kwartiermaker drs. Inge Poorthuis van het bureau Kuperus & Co, is in februari een start gemaakt om dit doel te bereiken. Bestuur, kwartiermaker en leden zijn samen in verschillende sessies en gesprekken aan de slag gegaan om te komen tot nieuwe uitgangspunten en herstructurering. Hierdoor is duidelijk geworden wat we willen en is besloten om op volle kracht vooruit te gaan, door alle voorstellen die door de ALV zijn aangekomen in 2016 te implementeren. Voor de zomer is samen met clustervertegenwoordigers en andere geïnteresseerde leden een kaderbrief geformuleerd en zijn er tevens door alle clusters en commissies werkplannen ingediend waarin projecten en resultaten voor 2016 beschreven staan. Dit heeft eveneens geleid tot wijziging van de statuten die voorgelegd zijn in de ALV op 30 november 2016.

Met een heldere structuur en duidelijke wensen van de vereniging is het inzichtelijk wat de ondersteuningsbehoefte is. Het bestuur stuurt op hoofdlijnen en zit minder in de uitvoering. Advies- en werkgroepen hebben een belangrijke rol in de uitvoering. Deze structuur vraagt, meer dan tot nu toe, een sterke regierol van het bureau en meer beleidsmatige ondersteuning. In 2017 zal dit verder geïmplementeerd worden.

Missie, Visie, Strategie

Duidelijke positionering is essentieel als het gaat om het vergoten van de zichtbaarheid en bijdrage aan de zorg van het beroep Laboratoriumspecialist Klinische Chemie (LKC).

Naar aanleiding van de beleidsmiddag op 15 juni is een werkgroep onder leiding van Inge Poorthuis van start gegaan met als opdracht het ontwikkelen van een duidelijke NVKC positionering (Missie, Visie en Strategie). En daarnaast het kiezen en implementeren van een eenduidige term voor 'LKC', die gedragen wordt door de NVKC leden en geloofwaardig is voor stakeholders. Dit laatste is voor de herkenbaarheid van het beroep essentieel.

In september heeft de werkgroep het bestuur geadviseerd om onderzoek te gaan naar een helder mission statement/motto en daarnaast in een film te visualiseren wat het beroep inhoudt, wat de visie hierop is en wat de belangrijkste strategische punten zijn. De opdracht voor één naam ligt voor 2017 bij de PR commissie. In 2017 wordt tevens een werkgroep samengesteld die de positionering verder uitwerkt en vertaalt in een film.

Fusie met de VAL

Na een periode van intensieve voorbereiding is per 1 januari 2017 de Vereniging Artsen Laboratoriumdiagnostiek (VAL) samengegaan met de NVKC. Achtergrond hiervan is het steeds kleiner wordende aantal als zodanig geregistreerde laboratoriumartsen waardoor de draagkracht nodig om volwaardig te kunnen participeren in in- en externe gremia niet meer op te brengen was. Ook FMS heeft aangegeven dat het participeren van twee eigenstandige verenigingen van één en dezelfde beroepsgroep in een federatief verband moeilijk houdbaar is. Om de positie van de laboratoriumartsen binnen de NVKC te borgen was o.a. een wijziging van de NVKC statuten noodzakelijk. Deze wijziging is in 3 etappes (i.v.m. het benodigde quorum) tot stand gekomen. Het gevolg van deze fusie is tevens dat de NVKC nu zelfstandig SKMS projectgelden kan aanvragen. De positie van laboratoriumartsen binnen het RGS register is ongewijzigd gebleven.

FMS/Landelijk

FMS

De voorzitters van de Clusters Opleiding, Cluster Wetenschap en Innovatie en Cluster Kwaliteit nemen deel in respectievelijk de Raad Opleiding, Raad Wetenschap en Raad Kwaliteit. Zij hebben ieder een plaatsvervanger. Tevens is de voorzitter/secretaris van cluster B&B als toehoorder aanwezig bij de Raad Beroepsbelangen. Daarnaast zijn er overleggen voor de bureaumedewerkers op het gebied van kwaliteit, opleiding en communicatie en is er een directeurenoverleg.

De voorzitter van de Commissie Beroepsbelangen vertegenwoordigt de NVKC bij de LAD. Onderwerpen als ondersteuning en uitbouw van vakgroepsvisitaties, de ontwikkeling van een landelijk opleidingsplan, richtlijnenontwikkeling, integrale diagnostiek, big lobby en communicatievraagstukken worden in de samenwerking met FMS en LAD behandeld.

Werkgroep Diagnostiek

Op initiatief van de NVKC en NVMM hebben de wetenschappelijke verenigingen van medisch specialisten betrokken bij diagnostiek in november 2015 en in juni 2016 gezamenlijk overleg gevoerd over de beleidsontwikkelingen bij VWS en de betekenis hiervan voor de verschillende vakgebieden binnen de diagnostiek. Hierin werd vastgesteld dat voor verschillende partijen (VWS, zorgverzekeraars, patiënten) de toegevoegde waarde van diagnostiek binnen de (curatieve) zorg onvoldoende duidelijk is. Ook de verscheidenheid van de diverse functies binnen de diagnostiek is onvoldoende bekend evenals inzicht in kosten en opbrengsten van diagnostiek. De wetenschappelijke verenigingen willen vanuit een gezamenlijke werkgroep de verschillende beleidsontwikkelingen en de vraagstukken die hiermee samenhangen oppakken. Daarom is er binnen FMS een Werkgroep Diagnostiek ingericht met vertegenwoordiging vanuit alle bij diagnostiek betrokken wetenschappelijke verenigingen.

VWS

Nadat de minister van VWS zich in voorgaande jaren verplicht heeft aan de Tweede Kamer te rapporteren over beleid rond (bekostiging van) eerstelijnsdiagnostiek (o.a. naar aanleiding van een KPMG rapport) is door tal van gesprekken met betrokkenen het beeld gekanteld: we zijn erin geslaagd duidelijk te maken dat er grote samenhang bestaat tussen diagnostiek in de 1^e en 2^e lijn. Op dit moment wordt er dan ook gesproken over 'integrale diagnostiek'. Dit onderwerp is nu een speerpunt binnen de bovengenoemde FMS Werkgroep Diagnostiek.

Vereniging

Leden

Aan het einde van het verslagjaar had de NVKC 718 leden: 314 geregistreerde laboratoriumspecialisten klinische chemie - waarvan 18 eveneens ingeschreven in het specialistenregister van RGS -, 71 laboratoriumspecialisten in opleiding, 136 gepensioneerde registerleden, 8 ereleden en 1 lid van verdienste. Daarnaast waren er 132 'gewone' leden, 22 gepensioneerde leden, 5 studentleden en 29 bedrijfsleden. In het verslagjaar is het lid drs. Gerrit Berends ons ontvallen.

Infrastructuur

In 2016 ontving het verenigingsbureau per maand gemiddeld 25 groepen ter vergadering, per maand werden 15 telefonische vergaderingen geboekt. Het aantal e-maillijsten waarmee commissies en leden onderling eenvoudig kunnen communiceren bedroeg eind 2016 meer dan 50. Op een enkele na worden deze alle door het bureau onderhouden. Daarnaast verwerkt het bureau per maand gemiddeld 20 mutaties in de ledenadministratie. Het aantal accreditatieaanvragen dat het bureau verwerkt is eveneens gemiddeld 20 per maand. Naast de organisatie van het voorjaarscongres verzorgde het bureau de ondersteuning van nog eens 6 andere evenementen (PAOKC, CMBD, WOB). Eind van het jaar is een pilot gestart met digikantoren nieuwe stijl.

Bestuur en bureau

In de voorjaarsledenvergadering heeft het bestuur afscheid genomen van dr. Gabriëlle Ponjee en AIOS toehoorder dr. Prim de Bie, en in de najaarsledenvergadering van dr. Ruben Baumgarten. Toegetreden tot het bestuur zijn dr. Leo Jacobs en dr. Warry van Gelder; dr. Thijs van Holten werd de nieuwe AIOS toehoorder. Dr. Marc Elisen zal per 5 april het voorzitterschap overnemen van dr. Claudia Pronk-Admiraal.

Per 1 februari is Astrid Schoonderbeek in dienst getreden als secretaresse op het bureau; zij heeft het secretariaat van met name Registratie, Visitatie en vakgroepsvisitaties op zich genomen. Wegens ziekte kon zij deze taken niet voortzetten. De zittende medewerkers namen haar taken waar.

Vanaf februari heeft dr. Inge Poorthuis als kwartiermaker vanuit Kuperus & Co binnen de vereniging 'huisgehouden'. Per 1 oktober 2016 is drs. Cindy Wolf in dienst getreden als Verenigingsmanager.

Concilium Clinicum Chemicum

Reguliere activiteiten

Traditioneel en overeenkomstig haar rol in de Vereniging heeft het Concilium zich in bespiegelende en adviserende zin met name beziggehouden met de opleiding tot laboratoriumspecialist klinische chemie, het klinisch chemisch onderwijs in het curriculum geneeskunde en aanpalende specialismen, het beroepsprofiel met bijzondere aandacht voor de wetenschapsaspecten, het concept basisberoep in het kader van de wet BIG en de vestiging c.q. behoud van leerstoelen klinisch chemie. Daarnaast heeft, op verzoek van het bestuur van de NVKC, het Concilium de volgende documenten besproken en daarover advies uitgebracht: "Inrichting vereniging ten behoeve van een slagvaardig NVKC", "Missie, visie, strategie" inzake de missie, visie en strategie van de NVKC en "3459 kaderbrief" betreft de kaderbrief werkplan 2017 van de NVKC.

Projecten

Het Concilium had zich voorgenomen in 2016 de volgende 3 speerpunten te bediscussiëren: "het beroepsbeeld van de klinisch chemicus", "het belang van klinisch chemische informatie" en "zorgvernieuwing". De vragen van het NVKC-bestuur en discussie over organisatievorm van de vereniging en plaats van het Concilium binnen de vereniging hebben echter dermate veel vergadertijd genomen, dat de voorgenomen speerpunten nauwelijks aan bod zijn gekomen. Naast uitgebrachte adviezen (zie boven) heeft het Concilium gesproken over:

De opleiding en Innovatie

Het Concilium heeft de ontwikkelingen in het kader van de modernisering van de opleiding nauwgezet gevolgd en bediscussieerd. Het Concilium constateert dat de opleiding focust op klinisch chemische zorg en

organisatie en er (te) weinig aandacht is voor innovatie, wetenschap en kwaliteit. Er is te beperkte kennis over de gesystematiseerde en integrale manier van evalueren en beslissen hoe je van beloftevolle biomarkers medische testen maakt. Het Concilium zou in het curriculum graag meer aandacht zien voor de overdracht van methodologische kennis om gesystematiseerd de meerwaarde van nieuwe testen te kunnen onderzoeken en om de consequenties van deze testen in relatie tot gezondheidswinst voor onze aanvragers helder in beeld te brengen.

Het Concilium vindt dat het vak laboratoriumspecialist op academisch niveau alleen levensvatbaar kan blijven als broodnodige innovatie wordt gerealiseerd vanuit de laboratoria. In de nieuwe opleiding lijkt het beoefenen van wetenschap voor en door AIOS lastiger dan vroeger. Het Concilium zou graag zien dat zittende collega's zich meer wetenschappelijk profileren en als voorbeeld fungeren voor de assistenten. Opleidingsinstituten/opleiders moeten wetenschapsbeoefening in hun instituut bevorderen. Wellicht moet hier bij de "selectie aan de poort" meer aandacht voor komen: de juiste kandidaat met ambities en competenties selecteren.

Onderwijs in curriculum Geneeskunde

Het Concilium heeft gesproken over wat minimaal aan onderwijs klinische chemie in het basiscurriculum Geneeskunde zou moeten worden opgenomen. Het doordringen van klinisch chemici als docent in de medische curricula is - naar de mening van het Concilium - een probaat middel om de toekomstige generatie artsen duidelijk te maken dat men niet zonder laboratoriumspecialisten kan. De hoogleraren uit de academische centra bevestigen dat het thema diagnostiek in een aantal instituten steeds meer uit het reguliere curriculum verdwijnt. Het Concilium heeft de onderwijsactiviteiten van haar leden geïnventariseerd. Hieruit blijkt dat laboratoriumdiagnostiek een wisselende positie inneemt in de curricula. Het Geneeskunde curriculum is zeer lokaal bepaald, waarbij het niet eenvoudig is ruimte te vinden is voor nieuwe of uitbreiding van bestaande activiteiten. Bundeling van bestaande onderwijsmodules op een algemene NVKC-website met brede toegang, acht Concilium om meerdere redenen helaas niet haalbaar.

Basisberoep /BIG

Herregistratie voor diegenen die als laboratoriumarts geregistreerd zijn, is geen probleem (loopt via RGS). Maar er dreigde wel een probleem voor basisartsen die in de klinische chemie werkzaam zijn (en niet als laboratoriumarts maar als klinisch chemicus zijn geregistreerd).

Het lange termijn doel is erkenning van het domein klinische chemie binnen de wet BIG, maar dat kost veel tijd en loopt via OC&W. Op de korte termijn wordt ingezet op de route voor erkenning van de herregistratie van basisartsen in de klinische chemie. Cruciaal in dit dossier is of het werk van de klinisch chemicus (i.o.) wordt gerekend tot individuele gezond-

heidszorg. Alle signalen wezen die kant op en inmiddels is de herregistratie van basisartsen klinisch chemici een feit.

Leerstoelen

Het Concilium heeft als altijd de ontwikkelingen rond de leerstoelen nauwgezet gevolgd. Nieuwe hoogleraren zijn benoemd in Rotterdam en Utrecht. De beperkte ruimte voor de wetenschappelijke component in de opleiding en de geringe mogelijkheden tot wetenschappelijke ontplooiing daarna in de niet academische centra, lijken collega's die een wetenschappelijke carrière ambiëren onvoldoende te faciliteren en te stimuleren. Dit baart het Concilium zorgen, want het ondermijnt de continuïteit in de bezetting van de academische centra klinische chemie. Het Concilium zal zich blijven inzetten voor behoud en zo mogelijk versterking van de wetenschap binnen de klinische chemie.

Korte info

Het Concilium heeft in 2016 driemaal vergaderd (23 juni, 19 september en 15 december). In het verslagjaar is de samenstelling van het Concilium gewijzigd. Als nieuw lid werd Prof. dr. Yolanda de Rijke verwelkomd.

Overige informatie

Het Concilium heeft aan het bestuur van de NVKC een voorstel gedaan tot aanpassing van het huishoudelijk reglement voor het Concilium (aantal leden, vertegenwoordiging, aandachtsgebieden). Dit zal in de voorjaarsvergadering 2017 geagendeerd worden.

PR commissie

Reguliere Activiteiten

Bezoekersaantallen Publieksvragendatabase NVKC

In vergelijking met het laatste half jaar van 2015 is het aantal beantwoorde publieksvragen navenant gelijk gebleven; gemiddeld 6,5 vragen per week. Een van de redenen voor de sterke daling ten opzichte van begin 2015 is dat de website via het zoekprogramma Google veel slechter vindbaar is. Herstellingsacties mochten niet baten. Eind 2016 is besloten om via een gedegen briefing een externe partij te zoeken die de benaderbaarheid van de NVKC website vanuit zoekmachines vergroot. Dit project wordt vervolgd in 2017.

Projecten

Diagnose.me

De PR commissie is betrokken bij het vormgeven van klinisch chemische consulten via het platform Diagnose.me. Dit betreft een betaalde service van radiologen die online hun diensten aanbieden. De contacten tussen de PR commissie en Diagnose.me hebben in 2015 geleid tot een intentieverklaring om deze service uit te breiden met klinisch chemische

consulten. In 2016 is na toestemming van het NVKC bestuur een pilot gestart met een werkgroep waar dr. Mark Schellings en dr. Henk Russcher op persoonlijke titel aan hebben deelgenomen vanuit de PR commissie. Concreet heeft dit betekend dat in eerste instantie één klinisch chemicus zich heeft aangemeld. Totaal zijn er in 2016 twee consulten verleend. Als de vraag groter wordt, zullen mogelijk meer klinisch chemici aangemeld worden in 2017.

Volkskrantartikel en bloedwaardentest.nl.

Volkskrant journalist Ellen de Visser heeft in 2015 onderzoek gedaan naar bedrijven die laboratoriumonderzoek online aanbieden. Haar bloed werd samen met het bloed van 3 andere collega's onderzocht via bloedwaardentest.nl. Voor de interpretatie van de uitkomsten sprak zijn o.a. met dr. Andre van Rossum en dr. Lianne Boesten. Het uiteindelijke artikel (16 januari 2016) heeft veel aandacht gekregen, met name binnen de vereniging, maar ook voor het bedrijf bloedwaardentest.nl zelf. Het was een uitgelezen mogelijkheid om de rol van de klinisch chemicus naar voren te brengen alsmede het belang van goed ingerichte medische laboratoriumdiagnostiek. De vrijdagmiddagssessie van het voorjaarscongres 2016 is gewijd aan dit onderwerp. Tevens zal een werkgroep het onderwerp "zelfdiagnostiek" verder uitwerken met als uitgangspunt de NVKC richtlijn Direct Access Testing.

PAOKC Commissie

Reguliere Activiteiten

In het verslagjaar zijn 4 PAOKC's en een workshop georganiseerd:

1. Kinderhematologie met VHL
2. Metabole ziekten
3. Workshop reflecterend testen
4. Fertiliteit
5. PAOKC Farmacie met PAO farmacie

Alle PAOKC's en de workshop werden goed bezocht en goed beoordeeld. Het verdwijnen van de papieren folder is in 2016 onderzocht en blijkt niet als een gemis te worden beschouwd.

Historische Commissie

Reguliere activiteiten

- Contact met belangstellenden.
- Het onderhouden van de website met de Historische Collectie.
- Het toevoegen aan onze collectie van voornamelijk glasinstrumenten uit de collectie van mevrouw de Ruyter uit Den Helder.

Projecten

- Inventariseren, rubriceren en opschonen van de collectie boeken, opgeslagen in het Amphia ziekenhuis in Oosterhout.

- Inventarisatie van de mogelijkheden om in het Jubileumjaar 2017 een tentoonstelling te organiseren, dan wel op andere wijze bij te dragen aan de lustrumactiviteiten In het kader van de door de lustrumcommissie geplande activiteiten. Wegens een te drukke agenda van het Boerhaave Museum i.v.m. hun verbouwing bleek een inpassing hierin niet haalbaar te zijn.
- De soms summiere beschrijving van oude instrumenten op de website aanvullen.
- Ingediend (en begin 2017 geaccepteerd) bij het NTKC is een beschouwing over de ontwikkeling van de accreditatie van medische laboratoria in Nederland.
- Opgestart zijn beschrijvingen per regio van de ontwikkeling van de klinische chemie in de Nederlandse ziekenhuizen, met de bedoeling dit op de NVKC website te publiceren. Gestart is met de regio's Breda en (Zuid-) Limburg.

Korte Info

De samenstelling t.o.v. de vermelding in de Almanak 2016 is gewijzigd door het betreunde vertrek van dr. Pierre Demacker per 2 december 2016.

Er zijn in 2016 twee vergaderingen geweest: in maart in het Trefpunt Medische Geschiedenis in Urk en in december het kantoor NVKC in Utrecht.

Overige informatie

Er is contact gezocht door het Amphia ziekenhuis in Oosterhout in verband met hun plan om de verdiepingen 8 en 9 van hun locatie af te sluiten. Op verdieping 9 heeft de HC een ruimte in gebruik voor de opslag van hun boeken en instrumenten. Vragen van het Amphia ziekenhuis over de noodzaak van het gebruik van deze ruimte en de (on)bepaalde periode waarin de HC deze ruimte nog denkt nodig te hebben, zijn beantwoord.

Cluster opleiding

Het cluster Opleiding bestaat uit de Opleidingscommissie, Registratiecommissie, Visitatiecommissie, Tentamencommissie en Commissie Accreditatie Nascholing. Het cluster is in het verslagjaar tweemaal bijeen gekomen waarbij van gedachten gewisseld is over verscheidene onderwerpen die binnen de clusterdeelnemers actueel zijn. Veel zaken houden met elkaar verband, zoals efficiëntie van de opleiding en het toekennen van opleidingsbevoegdheid bij gefuseerde laboratoria.

In het verslagjaar is de verenigingsstructuur gewijzigd. De functies van vertegenwoordiger en voorzitter van het cluster zijn gesplitst, waarbij voorzitter van de OC, prof. dr. Ron Kusters vertegenwoordiger blijft en dr. Daan van de Kerkhof bereid is gevonden het voorzitterschap op zich te nemen.

Opleidingscommissie

Reguliere activiteiten

Toewijzing Opleidingsplaatsen

Het advies aan BOLS inzake de toewijzing opleidingsplaatsen 2017 is tot stand gekomen door - uitgaande van het 'schema Willems'- per jaar het reductiepercentage te berekenen waardoor de reductie evenredig over de OORs wordt verdeeld. Dit alles moest onder grote tijdsdruk vanwege het late tijdstip waarop de minister de definitieve instroomaantallen had vastgesteld. Vanuit 1 OOR is bezwaar tegen de toewijzing aangetekend. Dit bezwaar is niet gehonoreerd. In de discussie spelen verschillende elementen een rol:

- Het toewijzen op basis van kwaliteitscriteria blijkt een moeizame aangelegenheid door het ontbreken van goede criteria. Het 'beleidsrijk toewijzen' zoals dat bij een aantal WV's in pilots is toegepast ligt om verschillende redenen onder vuur. NVKC heeft zich voorgenomen om voor de nabije toekomst deze eisen wel te formuleren, zie project 1.
- Door de krimp in het aantal AIOS wordt de inspanning te leveren voor het in stand houden van een goede opleiding - mede door de steeds scherpere eisen vanuit de instituten zelf - groot, volgens sommigen te groot. De st. BOLS is ingegeven door deze discussie een onderzoek gestart naar efficiëntie van de opleiding.
- De arbeidsmarkt voor jonge klaren: ook binnen der Raad Opleiding komt steeds meer commentaar op de wijze van raming door het Capaciteitsorgaan, alsmede op de opstelling van NFU en NVZ in deze, nl. maximaal opleiden. Het gaat om grote financiële belangen.

Organisatie Opleidersdag

Op 2 juni 2016 vond een opleidersmiddag plaats in aanwezigheid van 24 opleiders. Op de agenda:

- Het landelijk Opleidingsplan
- EPA's: Entrustable Professional Activities
- Presentatie van het 'Rapport Miedema' door de gelijknamige voorzitter.

Kwaliteitsbewaking van de Opleiding

- De evaluatie van de laatste fase van de opleiding nieuwe stijl - de modulefase - heeft geleid tot het aanscherpen van de eisen voor een aantal modules. Er was geen aanleiding om tot ingrijpende veranderingen over te gaan.
- Geconstateerd is dat binnen het curriculum geen expliciete plaats is ingeruimd voor de 1^e lijn. Hier wordt een oplossing voor gezocht.
- Gezien de recente ontwikkelingen (project 1) is de Opleidingscommissie terughoudend met het doorvoeren van grote wijzigingen.

Lidmaatschap Raad Opleiding

Voorzitter OC is lid van de Raad Opleiding van de FMS en neemt regulier deel aan de vergaderingen. Deze zijn informatief en geven inspraak in landelijke kwesties, zoals toewijzing van instroom, afstemming met beleidsorganen (BOLS, Capaciteitsorgaan, VWS, RGS etc.).

Projecten

Kwaliteitseisen opleidingsinstituten

De gelijknamige werkgroep onder voorzitterschap van dr. Heleen Miedema heeft haar eindrapport gepresenteerd aan de Opleidingscommissie en aan de Opleidersvergadering. De Opleidingscommissie heeft het rapport vergezeld van een advies aan het bestuur overhandigd. Daarop heeft het bestuur een vervolgoopdracht geformuleerd: richt een nieuwe werkgroep in met als opdracht binnen 1 jaar een vernieuwd curriculum te ontwerpen dat zoveel mogelijk aansluit bij het (toekomstige) profiel van het beroep zoals in het rapport geschetst. Dit nieuwe curriculum zal in samenhang met de RGS criteria voor de medisch specialistische opleiding de richting geven aan "het nieuwe opleiden" vanaf 2018. De Werkgroep Curriculum Innovatie is gevormd, heeft een eerste sessie gehad en een ambitieuze planning opgesteld. Op basis van de inhoud van dit nieuwe curriculum zullen nieuwe eisen aan opleidingsinstituten worden vastgesteld.

Landelijk Opleidingsplan

Het Landelijk Opleidingsplan beoogt een kader te geven waarbinnen de diverse onderdelen van de opleiding in een logisch samenhangend geheel wordt gevat. Het plan is voorgelegd aan de opleidersvergadering en als mededeling op de ALV van 30 november jl. gepresenteerd. Het plan is vervolgens verankerd in het aangepaste Opleidingsreglement. De OC gaat nu een format voor het lokale opleidingsplan opstellen.

- Binnen de medische vervolgoopleidingen spelen EPA's (Entrustable Professional Activities) een steeds belangrijker rol. Met de oplevering van de Opleiding nieuwe stijl in 2009 waren de EPA's voor de klinische chemie al wel benoemd maar niet verder uitgewerkt. Een subwerkgroep binnen de OC is hier nu mee aan de slag.
- Het parallel lopen van de diverse bovengenoemde trajecten kost enige hoofdbrekens maar gesteld is dat dit geen belemmering mag zijn voor de voortgang van e.e.a..

Korte info

De Opleidingscommissie is in het verslagjaar 5 maal bijeen geweest. Prof. dr. Yolanda de Rijke, dr. Jennita Slomp en prof. dr. Guus Sturk hebben de commissie verlaten, evenals toehoorders AIOS dr. Michael Bots en dr. Jolande Vis. Dr. Paul Franck, dr. Elianne Roelandse, dr. Michael Lukens en dr. Bart Ballieux zijn tot de commissie toegetreden, evenals toehoorders AIOS dr. Nienke Geerts en dr. Rick van der Doelen. Prof. dr. Ron Kusters en dr. Irene Keularts hebben van de ALV een jaar dispensatie voor hun zittingstermijn gevraagd en gekregen om redenen van continuïteit.

Registratiecommissie

Reguliere activiteiten

Register

Aan het eind van het verslagjaar waren er in totaal 314 registerleden. Van deze registerleden hebben 11 de aantekening EMZ, 26 de aantekening Hematologie en 23 de aantekening Endocrinologie. In 2016 werden 21 nieuwe registerleden ingeschreven. Na het volgen van de opleiding in een aandachtsgebied werd 1 maal de aantekening Hematologie en 6 maal de aantekening Endocrinologie bijgeschreven.

Het aantal aangevraagde herregistraties in 2016 bedroeg 60. 1 registerlid heeft afgezien van herregistratie per 1-1-2017 vanwege het niet meer uitoefenen van het beroep.

Opleiding

Eind 2016 hadden 39 instituten volledige opleidingsbevoegdheid, waarvan er twee eveneens zelfstandig bevoegd waren tot opleiding in het aandachtsgebied EMZ, vijf in de Endocrinologie en één in de Hematologie. Twee instituten hadden een AB-opleiding. In het verslagjaar is van 4 instituten de opleidingsbevoegdheid verlengd.

Het totaal AIOS klinische chemie eind 2016 was 68. Voor 15 AIOS werden de opleidingsvoorwaarden vastgesteld en zij konden in 2016 starten met de opleiding. Er waren 23 registerleden in opleiding voor een aandachtsgebied (EMZ, Endocrinologie en Hematologie). Er is 1 opleiding in het aandachtsgebied EMZ goedgekeurd (opleiding start in 2017).

De Commissie heeft de rapportages van 20 voortgangsgesprekken en 20 eindbeoordelingen behandeld, alsmede 7 eindbeoordelingen voor specialisatie in een aandachtsgebied. Tevens heeft de Commissie gewijzigde opleidingsschema's beoordeeld; dit betrof deels verlenging van de opleiding wegens zwangerschaps-/ouderschapsverlof en deels het gaan volgen van modules.

Opleidingsfonds

De Commissie rapporteert maandelijks aan het Capaciteitsorgaan over de in- en uitstroom van de reguliere opleiding. Daarnaast wordt twee maal per jaar (in november en in maart) aan NZa gerapporteerd over resp. de prognose van de doorstroom voor het komende jaar en de daadwerkelijke realisatie van het afgelopen jaar. Door de vele wijzigingen in opleidingsschema's is dit een omvangrijk karwei. Daarnaast verzoeken opleidingsinstituten om deze gegevens i.v.m. accountantscontrole. Bij de start van het Opleidingsfonds is met VWS een overeenkomst gesloten t.b.v. deze gegevensverzameling; per AIOS ontvangt de NVKC hiervoor een gering (niet kostendekkend) bedrag. Door het overnemen van de uitvoerende werkzaamheden rond het Fonds door de NZa, heeft VWS dit jaar te kennen gegeven de overeenkomst te willen beëindigen. Omdat NZa van mening was dat zij de wettelijke bevoegdheid

hebben om gegevens uit te vragen was volgens hen nieuwe overeenkomst (lees: vergoeding) geen optie. Door ingrijpen van m.n. de juridische afdeling van de KNMG is men hiervan teruggekomen. Er hebben verschillende versies van overeenkomsten gecirculeerd, bij de diverse betrokken partijen, maar aan het einde van 2016 was er nog geen uitzicht op overeenstemming.

EC4

Registratie in het NVKC register betekent automatisch ook registratie in het EC4 register. Hiertoe is reeds in 2009 een pilot gestart. Deze pilot bleek echter nooit formeel afgesloten. Bovendien heeft de automatische koppeling tussen beide systemen nooit vlekkeloos gewerkt; reeds in 2015 bleek er helemaal geen koppeling meer mogelijk. In goed overleg met de EC4 penningmeester is omtrent de pilot een regeling getroffen en zijn afspraken gemaakt over een jaarlijkse update van het EC4 register vanuit het NVKC register.

De nieuwe EC4 syllabus is door de RC voorgelegd aan de Opleidingscommissie. De Nederlandse opleiding blijkt hiermee ruimschoots in de pas te lopen. NVKC heeft ingestemd met de voorgestelde inbedding van het EC4 register in de EFLM.

Projecten

Evaluatie Lingeman cursus

De RC legt vrijwel aan elke AIOS het volgen van een analytische cursus bij dr. H. Lingeman aan het VUmc op. Op basis van signalen vanuit AIOS en opleiders is besloten tot een evaluatie. In samenspraak met dr. Lingeman is een enquête onder AIOS, jonge klaren en opleiders uitgezet. De resultaten hiervan worden begin 2017 besproken.

Aanpassing Registratiereglement

Aan de ALV van 30 september 2016 zijn een aantal aanpassingen van het Registratiereglement voorgesteld, welke door de vergadering zijn overgenomen. Naast aanpassingen in terminologie heeft de belangrijkste inhoudelijke wijziging betrekking op de verplichting tot het volgen van IFMS/GFMS en het genereren van een POP voor herregistratie. Daarnaast is al langer deelname aan kwaliteitsvisitatie een vereiste. In 2016 is de pilot Vakgroepsvisitatie nieuwe stijl afgerond. Vanaf 2017 zal deelname (eenmaal in de vijf jaar) aan deze vorm van Vakgroepsvisitatie een vereiste zijn voor herregistratie.

Korte info

De Registratiecommissie had begin 2016 zeven leden en eind 2016 zes leden. In 2016 is voorzitter dr. Philip Kuijper voortijdig afgetreden; drs. Ferry Bergkamp neemt de functie tijdelijk waar. In verband met de continuïteit heeft de ALV dispensatie verleend aan secretaris dr. Henk Adriaansen om een jaar buiten de reguliere zittingstermijn aan te blijven. Toegetreden tot de RC is dr. Jaap Bakker. In het verslagjaar kwam de RC 11 maal bijeen, waarvan vijf keer telefonisch.

De Examencommissie (samengesteld uit een aantal leden van de RC) kwam ook elf maal bijeen. Op 22 september hield de RC haar 400ste vergadering. Hieraan is op gepaste wijze aandacht geschonken.

Visitatiecommissie

Reguliere activiteiten

In totaal zijn in het verslagjaar 50 visitaties uitgevoerd, waaronder 21 voortgangsgesprekken (excl. 4 tussentijdse beoordelingen), 18 reguliere eindbeoordelingen, 3 instituutsvisitatie en 8 eindbeoordelingen specialisaties.

Aandachtspunt blijft o.a. de beoordeling van de aangeboden verdiepingsmodules tijdens de instituutsvisitatie. Het is voor de Visitatiecommissie tevens een uitdaging hoe om te gaan met fusiesituaties: wat moet nou worden gevisiteerd, de laboratoriumorganisatie, het ziekenhuis, of beide. Het ziekenhuis krijgt de opleidingsplaatsen. Dit zal een punt van aandacht blijven en wordt ook binnen het Cluster Opleiding besproken.

Korte info

In 2016 heeft de Visitatiecommissie 12 maal vergaderd waarvan 1 keer live en 11 maal telefonisch. Per 1 januari 2016 is dr. Judith Emmen toegetreden tot de Commissie. In verband met het verstrijken van de reguliere zittingstermijn van 2 leden in 2017 en een vacature in het aandachtsgebied hematologie is eind 2016 gestart met een zoektocht naar nieuwe leden.

Tentamencommissie

Reguliere activiteiten

1. Organiseren van tentamens (2x basis, 1x verdieping) en hertentamens. Hertentamens vielen in 2016 in de reguliere tentameneringsperiode.
2. De tentamens met antwoorden zijn gepubliceerd in het NTKC en op de website van de NVKC. Het basistentamen van juni is inhoudelijk nabesproken met de AIOS door leden van de Tentamencommissie.
3. Daarnaast is de enquête over het basistentamen juni 2016 die onder de AIOS was gehouden, nabesproken op relevante punten.
4. De TC neemt deel aan vergaderingen van het Cluster Opleiding.

Projecten

Toets de Toets

Er hebben 3 bijeenkomsten plaatsgevonden om nieuwe vraagvormen te introduceren en te implementeren in het nieuwe tentamen. Deze bijeenkomsten werden begeleid door een onderwijskundige. De Commissie heeft de indruk dat het tentamen evenwichtiger is nu gebruik gemaakt kan worden van verschillende

vraagvormen en de kennis beter kan worden getoetst. Daarnaast kost het maken en nakijken van de vragen minder tijd. Het basistentamen en het verdiepings-tentamen in november is volgens deze nieuwe opzet afgenomen. Er is een enquête uitgezet onder de AIOS om de ervaring met deze aangepaste vraagvorm te toetsen. Begin februari 2017 is een evaluatiemoment gepland met de onderwijskundige om het project te bespreken.

Korte info

Dr. Jaap Bakker, dr. Edmée van Dongen en dr. Kim de Bruyn hebben de Commissie verlaten. Dr. Marloes van Zwam is toegetreden. De commissie heeft in het verslagjaar 6 maal vergaderd.

Commissie Accreditatie Nascholing

Reguliere activiteiten

De Commissie heeft in 2016 aan 269 evenementen accreditatiepunten toegekend. In 2016 is nagedacht over een verdere aanscherping van het beoordelingskader met als doel om verder in lijn te komen met ABAN (Accreditatie Bureau Algemene Scholingen KNMG). De besprekingspunten hieromtrent zijn begin 2017 aan de Registratiecommissie aangeboden.

Korte Info

Medio 2016 hebben er een aantal personele wisselingen plaats gevonden. Collegae dr. Martin Schuijt heeft de commissie verlaten. Na zijn vertrek is dr. Maarten Raijmakers voorzitter en dr. ir. Ingrid Revet secretaris geworden. Ter vervanging heeft dr. Annemarie Meenhuis de commissie versterkt.

Bestuur AIOS

Reguliere activiteiten

1. Belangenbehartiging assistenten in opleiding (AIOS): dit betreft m.n. de opleiding en de situatie op de banenmarkt. Het bestuur heeft breder aansluiting gezocht in de vereniging door een plek in alle clusters van de NVKC. Er is een AIOS [dr. Rick van der Doelen, lid AIOS bestuur] actief betrokken bij de opleidingscommissie. Er is overleg geweest met BOLS over de hoeveelheid wenselijke AIOS per opleidingsinstituut. Daarnaast is er een werkgroep samen met het AIOS-bestuur en cluster B&B geïnitieerd voor inventarisatie van de werklust van KC's m.b.t. nieuwe taken van de KC.
2. Communicatie en informatievoorziening m.b.t. de opleiding en de beroepsvereniging. Er wordt via nieuwsbrieven en email contact onderhouden met de AIOS over opleidingszaken en ontwikkelingen in de NVKC. Er zijn in 2016 3 nieuwsbrieven verstuurd. In 2017 is het quotum op 4 gesteld (elk kwartaal). Er werd één enkel emailadres voor

alle AIOS aangemaakt voor eenvoudigere communicatie [AIOS@nvkc.nl].

3. Contacten met NVKC commissies en cluster Opleiding. Wij streven op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in de vereniging zodat wij aansluiting kunnen zoeken bij relevante ontwikkelingen. Dit in het kader van belangenbehartiging.
4. Stimuleren actieve opstelling AIOS binnen de beroepsvereniging. Bij vacatures of nieuwe werkgroepen bemiddelen we in plaatsing van AIOS d.m.v. de belangstellingsregistratie op de website en actieve mailings. In 2016 is er o.a. een AIOS [dr. Karin van der Hurk] in de nieuwe Werkgroep Curriculum Innovatie aangesloten en een AIOS [dr. Wendy den Elzen] zit in de IFCC-Taskforce Young Specialists.
5. Verbeteren zichtbaarheid AIOS binnen AIOS gemeenschap. Het AIOS-bestuur is aangesloten bij DJS. Sinds begin 2016 is het dubbellidmaatschap NVKC en DJS voor AIOS een feit. Daarnaast is het project over de grenzen van het eigen laboratorium geïnitieerd.
6. 2x per jaar algemene ledenvergadering: er is een ALV in het voorjaar en najaar georganiseerd.
7. 1x per jaar sociaal/educatieve activiteit: een sociale activiteit is overgeheveld naar begin 2017 (Prison Island).
8. 1x per jaar casuïstiek symposium: in het voorjaar is een casuïstieksymposium geweest.

Projecten

Over de grenzen van het eigen lab: een sterke positie voor klinisch chemici in opleiding.

- Contacten met andere ondersteunende specialisten (voorheen Buurman&Buurman): aanhalen van banden met andere ondersteunende specialisten. Dit door 2 a 3-jaarlijks een symposium te organiseren. Daarnaast een opleidingsvergadering met andere ondersteunende specialisten. **Resultaat:** in 2016 is er geen opleidingsvergadering geweest. Dit project is belegd bij dr. Jeroen van den Wijngaard die in 2016 een plan heeft gemaakt voor vergadering met de ondersteunende specialisten. Contacten zijn gelegd met de klinisch fysici, medisch immunologen, medisch microbiologen, jonge ziekenhuisapothekers, pathologie en de jonge huisartsen. In 2015 was er een Buurman & Buurman-symposium, eind 2017/begin 2018 zal er een nieuw symposium worden georganiseerd.
- Aansluiting en actieve deelname bij De Jonge Specialist [portefeuille houder - dr. Nina Tel/Karthaus]: Dubbellidmaatschap NVKC/DJS bij start opleiding AIOS realiseren. Stimuleren actieve deelname AIOS in commissies van DJS, Vaste plek klinische chemie binnen bestuur stichting 'Zorg 2025' verankeren. Stimuleren actieve deelname AIOS in commissies van stichting 'Zorg 2025'. **Resultaat:** dubbellidmaatschap bij start opleiding is gerealiseerd met een opt-out. Het AIOS bestuur neemt zitting in de ledenraad van DJS. Er zijn op dit moment geen AIOS actief in commissies van DJS. De AIOS zitten via DJS in het bestuur van de

stichting Zorg 2025. Op dit moment is dr. Jasmijn van Balveren deelnemer in de stichting Zorg 2025.

Voor het leven of voor maar heel even: een veranderende arbeidsmarkt.

Monitoren in- en uitstroom op de arbeidsmarkt, publicatie NTKC over huidige stand van zaken arbeidsmarkt, oprichten en beheren LinkedIn-groep 'Young professionals in laboratory medicine', update curriculum initiëren ten behoeve van een betere aansluiting op de arbeidsmarkt. **Resultaat:** de uitstroom van jonge klaren en hun plaatsing is een aantal maal geïnventariseerd in 2016. Tijdens het NVKC voorjaarscongres is een buttonactie gehouden om de instroom van jonge klaren te visualiseren. Een overzicht hiervan is gepresenteerd in de najaars-ALV 2016. LinkedIn-groep is opgericht en wordt onderhouden door bestuurslid dr. Danielle Meijer. Er is geen vernieuwing geïnitieerd voor het curriculum vanuit het AIOS-bestuur. Er is actief aansluiting gezocht bij het oprichten van de werkgroep ter vorming van een nieuw curriculum (Werkgroep Curriculum Innovatie).

Onbekend maakt onbemind: optimaliseren van de (digitale) zichtbaarheid van klinisch chemici in opleiding

Opzetten nieuwe website bestuur AIOS, oppakken van Twitter als medium om actualiteiten met de achterban te delen, proactieve promotie van het vakgebied (mogelijk via oprichten van de werkgroep KC 101). Resultaat: er is geen website opgericht voor de AIOS. Al eind 2015 is de gewenste content aangeleverd bij de beheerder van de NVKC-website, maar dit heeft tot op heden niet geleid tot het inrichten van een pagina voor AIOS binnen de NVKC-website. Er zijn verkenningen gedaan om zelf een website te maken. Twitter als medium voor het delen van actualiteiten bleek geen goed medium, omdat weinig AIOS Twitter gebruiken. Dit wordt in 2017 bij de LinkedIn-groep ondergebracht om deze interessanter te maken. Pro-actieve promotie van het vakgebied: het NVKC-bestuur bleek bezig met een vergelijkbaar project (hart voor de zorg). Aansluiting hierbij is gezocht en aangegeven dat AIOS graag helpen bij ontplooiing van dit project. Daarnaast zijn een aantal logo's voor de AIOS ontworpen en voorgelegd tijdens de najaars-ALV.

Korte Info

Het bestuur AIOS heeft in het verslagjaar 7 maal vergaderd. Per april 2016 zijn afgetreden dr. Karlien Coene, dr. Prim de Bie en dr. Jolande Vis. Toegetreten per januari 2016: dr. Rick van der Doelen en dr. Gijs den Besten; per april 2016 dr. Danielle Meijer en dr. Jeroen van den Wijngaard.

Overig

In 2016 heeft het AIOS-bestuur nagedacht over haar eigen beleidscyclus, in navolging van de vereniging. We hebben onze beleidscyclus op die van de NVKC afgestemd. Daarnaast hebben we een duidelijke taakomschrijving per bestuurslid geformuleerd en een

systeem ingericht om voortgang van de activiteiten te monitoren. Dit d.m.v. een papieren rapportage van de stand van zaken van aandachtsgebieden en projecten bij elke vergadering.

Cluster Wetenschap en Innovatie

Reguliere Activiteiten

Voorjaarscongres 2016

- Organisatie van het 69e Voorjaarscongres van 13 t/m 15 april op een nieuwe locatie, Papendal bij Arnhem. In totaal waren er 252 deelnemers.
- **Wetenschappelijk programma**; thema's: NL-onderzoekslijnen en 'Disruptive Medicine'
- Recordaantal van 117 Abstracts geaccepteerd voor een poster; **winnaars abstractprijzen** MUMC, NKI en UMCU. Voor het eerst werd de prijs voor de beste poster uitgereikt.
- **Jonge Onderzoekerprijs** voor dr. Hans Jacobs, Radboudumc
- **Wetenschapsprijs** naar het AMC (metabool lab, dr. Fred Vaz)
- Beoordeling aanvragen **Noyons Stipendia** toegekend aan ErasmusMC, VUmc en UMGC

Vorbereiden Lustrumcongres 2017

- Aandragen van thema's en sprekers voor het wetenschappelijk programma.
- Oproep indienen abstracts, inzenden voor Noyons stipendia.
- Voorbereiding Congres- en NVKC app.

Uitgave Nederlands Tijdschrift KCL

Het was de bedoeling om in het jaar 2016 een nieuw beleid te voeren door meer ruimte te bieden aan kortere bijdragen als case reports, methode vergelijkingen, beschouwingen en overzichten. Hieraan is nog geen gevolg gegeven vanwege onzekerheid of dit voldoende soelaas gaat bieden. Binnen het Cluster Wetenschap is de toekomst van het tijdschrift opnieuw ter discussie gesteld. Binnenkort zal een inventarisatie hieromtrent afgerond worden. Een Nederlandstalig tijdschrift kan op het terrein van wetenschappelijke artikelen niet concurreren met internationale, Engelstalige tijdschriften en zal zich moeten richten op andersoortige publicaties of moet andere wegen inslaan. De beleidskeuzes zijn neergelegd in een position paper dat onder de aandacht van diverse gremia is gebracht.

De redactie is niet aangevuld maar voor het beoordelen van de aangeboden artikelen wordt de hulp in geroepen van leden van de Wetenschapscommissie die bekend zijn met het desbetreffende onderwerp.

Er zijn in 2016 wederom vier nummers verschenen. Het januarinumnummer bevatte een primeur: in het nummer werden 3 inleidingen van proefschriften opgenomen die alle een hematologisch onderzoek betroffen en op niet-academische ziekenhuizen uitgevoerd werden. Tevens waren 2 beschouwingen en de leidraad analytische kwaliteitscontrole met behulp van Six sigma in dit nummer opgenomen. Het april-

nummer bevatte zoals gebruikelijk de samenvattingen van de posterpresentaties tijdens het 69e congres van de NVKC op 14 en 15 april 2016 te Arnhem, alsmede twee tentamens uit 2014 en de Jaarverslagen. Het julinumnummer bevatte 9 Short Communications en 4 bijdragen 'uit de laboratoriumpraktijk'. Daarnaast waren in dit nummer wederom 3 inleidingen van proefschriften opgenomen. Het oktobernummer was gevuld met 1 artikel, 1 beschouwing over LDL-cholesterol, het tentamen basisjaar 2016, de richtlijn vrijgave van laboratoriumuitslagen en de publicaties van de leden in 2015. In totaal bevatte het tijdschrift in 2016 308 pagina's, meer dan in voorgaande jaren groten-deels dankzij het opnemen van de inleidingen van proefschriften. Het aantal 'oorspronkelijke' artikelen bedroeg 1 en het aantal bijdragen 'uit de laboratoriumpraktijk' slechts 5. Mede dankzij de beschouwingen, de tentamens, de posterabstracts en de richtlijnen is er voldoende kopij voor een kwartaaluitgave, maar de toekomst van het tijdschrift hangt af van de leden van de vereniging.

Projecten

SKMS project Zorgevaluatie

Project heeft tot doel om tot een agenda voor zorg-evaluatie te komen, die de belangrijkste kennislacunes in richtlijnen en de praktijk op het gebied van de klinische chemie zal beschrijven. Aan de hand van deze beschrijving zal een plan van aanpak opgesteld worden hoe de lacunes door wetenschappelijk onderzoek in te vullen en het daarop baseren van een onderzoeksagenda. Dit project was in eerste instantie afge-wezen, maar na herziening alsnog toegekend. In 2016 is een werkgroep gevormd die begin januari 2017 voor het eerst bijeen is geweest. Het project wordt methodologisch ondersteund door het Kennisinstituut Medisch Specialisten.

Adviesgroep Innovatie Onderzoek

Doel van dit project is om tot een agenda te komen om de positionering van de wetenschap (innovatie-onderzoek) binnen de NVKC te versterken en deze af te stemmen met de activiteiten van de Raad Wetenschap van de FMS. Adviesgroep is samengesteld en in november 2016 voor het eerst bijeen geweest om een startnotitie te bespreken.

Adviesgroep Toekomst NTKC

Het huidige tijdschrift vraagt om een bezinning op de rol, het karakter, de inhoud en de wijze van uitgeven van het Nederlands Tijdschrift voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde. Er is een adviesgroep gevormd die begin 2017 voor het eerst bijeen zal komen.

Adviesgroep versterking positie EMZ binnen de klinische chemie

Deze groep moet het bestuur gaan adviseren over hoe de positie van EMZ binnen de klinische chemie kan worden versterkt. Alle specialisten binnen het aandachtsgebied en zij die daarvoor in opleiding zijn, hebben zich voor deze groep aangemeld.

Nieuwe inrichting vereniging en Cluster Wetenschap & Innovatie

Het Cluster heeft in 2016 de nieuwe inrichting van de vereniging besproken en geïmplementeerd. Zie ook hieronder.

Korte info

Het cluster W&I is in het verslagjaar 1x bijeen geweest. Toen is met name gesproken over de projecten Zorg-evaluatie en Innovatie-onderzoek. Dit was voordat het Project Professionalisering een vlucht ging nemen met de aanstelling van de kwartiermaker en de plannen voor 2017 werden vastgesteld.

In september kwam v/h de Wetenschapscommissie bijeen en heeft een herindeling plaatsgevonden: De Wetenschapscommissie heeft zich omgevormd tot CongresCommissie (CoCo) met dr. Hans van Pelt als voorzitter, een deel van de zittende leden is (ook) overgestapt naar de Adviesgroep Zorginnovatie en/of de werkgroep Zorgevaluatie. Voor beide groepen is aanvulling aangevraagd.

Het cluster wordt aangevoerd door prof. dr. Robert de Jonge (clustervertegenwoordiger), dr. Steven Meex (coördinator), dr. Debby Keuken (bestuurscontact) en Christine Ruiter (beleidsmedewerker).

CMBD

Reguliere Activiteiten

- Op 27 mei is de CMBD themadag gehouden 17th Golden Helix Pharmacogenomics day. De dag is goed bezocht met louter lovende feedback.
- Eer zijn 2 succesvolle SKML rondzendingen in 2016 geweest voor DNA diagnostiek. Nieuwe bepalingen in deze rondzending is: DPD en de lactase genotypering.
- Het curriculum klinische chemie: het huidige curriculum van de verdiepingsfase van de opleiding gaf geen complete beschrijving van het vakgebied moleculaire diagnostiek. Door CMBD is een stuk "medische genetica" geschreven ten behoeve van het curriculum en ligt er een voorstel tot het opstellen van een extra module in de opleiding tot klinisch chemicus. Dit ligt ter beoordeling van de Opleidingscommissie.
- Leden van de commissie hebben op meerdere symposia en bijeenkomsten voordrachten gegeven vanuit hun expertise op het gebied van moleculair biologische diagnostiek
- Leden van de commissie hebben een bijdrage geleverd aan diverse leerboeken.

Projecten

Het opzetten van het Netwerk Farmacogenetica Nederland is voltooid en er is in 2016 1 bijeenkomst geweest. De volgende bijeenkomst staat voor begin 2017 gepland.

De Farmacogenetica website is vernieuwd en geprofessionaliseerd. Er wordt goed gebruik gemaakt van de website en dit is goede PR voor het veld en de Klinische Chemie.

Voor 2017 staan de volgende projecten op de planning en zijn deels gerealiseerd:

- Op 31 mei zal een liquid biopsy workshop gehouden worden.
- In het tweede halfjaar van 2017 zal een Handleiding naar aanleiding van de ISO15189 accreditatie gemaakt en gepubliceerd worden.

Korte info

De bezetting van de CMBD is dit jaar ongewijzigd. In 2016 zijn er 4 reguliere vergaderingen geweest.

Werkgroep CDT

Reguliere Activiteiten

- Ontwikkeling standaardisatie/harmonisatie CDT analyse: initiatieven zijn Europees (IFCC WG-CDT). Nederland zal waarschijnlijk in 2017 als pilotsite gaan fungeren. De IFCC heeft namelijk zeer recent de referentie methode en daardoor het internationale standaardisatie proces goedgekeurd.
- Eind 2015 is de huidige CDT richtlijn herschreven naar het gewenste nieuwe format met modulaire opbouw. De herschreven richtlijn is klaar. Gelet op punt 1 zal er echter gewacht worden op de ontwikkelingen v.w.b. de standaardisatie
- Een nieuwe CE-methode is beoordeeld aan de hand van de eisen uit de CDT richtlijn NVKC voor goedgekeurde analysemethoden ten behoeve van het CBR. De werkgroep heeft moeten concluderen dat deze op dit moment niet voldoet aan de in de richtlijn gestelde eisen. De producent is hiervan op de hoogte gesteld.

Korte Info

De werkgroep heeft in 2016 1x telefonisch vergaderd. Er hebben zich geen mutaties voorgedaan v.w.b. leden.

Werkgroep Klinische Besliskunde

Reguliere Activiteiten

- Pré-analytische variabelen glucose
- patiënt empowerment
- software pakket Gaston
- herhaaltermijnen
- six-sigma metrics en kwaliteitsbewaking
- hypothalamus-hypofyse-schildklier as.

Projecten

- Pré-analytische variabelen glucose is met name door dr. Sjoerd van den Berg verricht. Dit is binnen de werkgroep besproken en heeft geleid tot een publicatie.

- Patient empowerment heeft veel aandacht gehad. Dit project is in 2015 ingediend bij de Europese commissie en is in de ingediende vorm niet goedgekeurd. Begin 2016 is dit in aangepaste vorm voor een ander project opnieuw ingediend. Voor Europese subsidie werd dit project helaas ook afgewezen. Er wordt overwogen dit concept nogmaals voor subsidie in te dienen.
- Het software pakket Gaston is door de leverancier nader toegelicht. Dit pakket zou een rol kunnen spelen bij het project genoemd onder 2.
- Herhaaltermijnen voor testaanvragen is aan de orde geweest, maar is niet verder 'uitontwikkeld'.
- Voor een andere benadering van kwaliteitsbewaking (o.b.v. moving averages) was een externe spreker uitgenodigd.
- Eind 2016 heeft de werkgroep kennis genomen van een mathematisch model voor de regulatie van de hypothalamus-hypofyse-schildklier as. Een externe spreker was hiervoor uitgenodigd. We beraden ons op eventuele toepassing.

Korte info

De werkgroep is in 2016 vier keer bij elkaar geweest. Twee bijeenkomsten betroffen een reguliere vergadering. De andere twee bijeenkomsten stonden geheel in het teken van respectievelijk six-sigma metrics/kwaliteitsbewaking en hypothalamus-hypofyse-schildklier as regulatie.

Werkgroep Klinische Massaspectrometrie

Reguliere Activiteiten

Strategie van de werkgroep is: stimulering van de toepassing en ontwikkeling van de klinische massaspectrometrie in het klinisch-chemische laboratorium voor diagnostiek, harmonisatie/standaardisatie, referentiefunctie en onderzoek door het organiseren van symposia, workshops en het volgen van de actuele ontwikkelingen binnen en buiten het veld die mogelijk klinische toepassing hebben.

Tijdens de vier bijeenkomsten in 2016 is geëxploreerd hoe concrete invulling te geven aan de scope en daarmee samenhangend samenstelling van de werkgroep.

Projecten

Diagnostiek, harmonisatie/standaardisatie en referentiefunctie:

Om hier verder invulling aan te geven is contact gezocht met SKML/LWBA (dr. Eef Lentjes) en EFLM (prof. dr. C.M. Cobbaert). Er is een start gemaakt met een opinie stuk met aanbevelingen vanuit de werkgroep over harmonisatie/standaardisatie tussen LC-MS/MS methodes met als doel dit in een internationaal wetenschappelijk tijdschrift te publiceren. Een inventarisatie is gedaan naar de behoefte en mogelijke invulling voor een rondzending voor methylnalonzuur.

Onderzoek/educatie:

De intentie was om in 2016 te starten met de voorbereidingen voor een symposium/PAOKC in 2017. Echter, twee leden van de werkgroep zijn betrokken bij de wetenschappelijke invulling van Worldlab Durban en het najaarscongres NVKC/DGKL. De werkgroep heeft hierom besloten om dit PAOKC/symposium niet in 2017 te organiseren maar Q1/Q2 van 2018, mogelijk onderwerp: Standaardisatie en harmonisatie.

Onderzoek/innovatie:

Er zijn signalen dat er sporadisch behoefte is aan onderzoek naar dopinggebruik; dergelijke aanvragen komen van bijvoorbeeld artsen van sportclubs. Het idee van een 'Virtueel doping lab' wordt onderzocht en daarvoor wordt contact gelegd met het Nederlands centrum voor doping.

Korte info

Dr. Eef. Lentjes is gevraagd om in 2017 lid te worden van de werkgroep. Er is één positie vacant voor een lid met aandachtsgebied eiwitanalyse. De werkgroep heeft in 2016 vier keer vergaderd; 2x live en 2 maal telefonisch.

Werkgroep Oncologische Biomarkers

Reguliere activiteiten

De onderwijsdag voor AIOS is wederom in april gehouden. Er was in de evaluatie enige feedback over de actualiteit van een deel van de presentaties. Deze feedback wordt meegenomen in de voorbereiding voor volgend jaar.

In 2016 heeft de voorbereiding voor de PAOKC: "Tumormarkers, een uitkomst?" plaatsgevonden. Organiserend team bestond uit dr. Huub van Rossum, dr. Marieke Frasa en dr. Bart Ballieux. Namens het bureau was Daniella Zandvoort toegevoegd en dr. Henrike Hamer namens de PAOKC commissie. Deze PAOKC is opgehangen aan de test-evaluation framework, zoals beschreven in het artikel van EFLM werkgroep test evaluation (Horvath et al Clin Chim Acta 2014).

Bijdragen aan richtlijnen: LESA vroegdiagnostiek prostaat carcinoom. Er is commentaar geleverd op deze richtlijn waarbij met name de invloed van methoden verschillen benadrukt is en de mogelijke toegevoegde waarde van de prostaatwijzer. Dit commentaar was ook door diverse andere collega's genoemd en meegenomen in de uiteindelijke tekst.

Projecten

Evaluatie commerciële thuis testen voor tumormarkers. Er is een validatieplan opgesteld om de kwaliteit van commercieel via Internet verkrijgbare tumormarkers te controleren. Dit wordt opgepakt door dr. Jeroen van de Wijngaard (AIOS lid). Begin 2017 zijn de betreffende testen voor AFP en PSA besteld via internet.

Focus van de WGOB

Door dr. Bart Ballieux is een notitie opgesteld over de ontwikkelingen in de toepassing van moleculaire diagnostiek op het gebied van Oncologische Biomarkers. Besloten is om in 2017 een oriënterend overleg te plannen met vertegenwoordigers van de CMBD (dr. Daan van den Broek en prof. dr. Ron van Schaijk). Doel van dit overleg is om gemeenschappelijke doelen en visie te inventariseren en te bespreken hoe eventuele samenwerking op dit gebied zou kunnen worden gerealiseerd. Ook de inbedding van deze onderwerpen in het curriculum van de AIOS zou ter sprake kunnen komen.

Korte Info

De WGOB heeft een bestuurswijziging ondergaan. Dr. Bart Ballieux is definitief voorzitter geworden en het secretariaat is overgenomen door dr. Marieke Frasa. Prof. dr. Fred Sweep blijft penningmeester. De WGOB vergadert 6 maal per jaar, waarvan 3 maal telefonisch en 3 maal in Utrecht.

Werkgroep Endocrinologie

Reguliere activiteiten

- Bespreken ronde resultaten: in 2016 zijn de rapporten van ronde 2015.6 t/m ronde 2016.5 besproken.
- De werkgroep heeft presentaties verzorgd tijdens het SKML congres “Compleet of anders”
- De werkgroep heeft het deel klinische chemie tijdens de NVE dagen ingevuld
- Er is wederom een algemeen overzicht gemaakt uit de ronde data van 2015 (de zgn “Lentjes plots”) deze keer aangevuld met een samenvatting van de ronde specifieke gegevens.
- Het jaarlijkse minisymposium in december stond dit keer in het teken van “Congenitale hypothyreoïdie” met wederom een deelnemersaantal van ongeveer 70.

Projecten

1. In 2016 is een aantal projecten dat door de werkgroep is gefinancierd tot een wetenschappelijke publicatie gekomen. Toegekende financiering voor projecten die zijn gestrand zijn beargumenteerd gestopt.
2. De discussie “expertwaarden” of “referentiemethoden” is dit jaar voor IGF-1, groeihormoon en 25OH-vitamine D afgerond. Voor deze hormonen zal de expertwaarde worden gehanteerd bij de score berekening.
3. De IGF-1 referentiewaarde harmonisatie moet voor de kindergroep nog worden uitgebreid. Dit project vraagt om monsters uit de lifeline-biobank. Financiering voor deze activiteit is helaas nog niet gevonden.
4. Het ontvlechten van de werkgroep Endocrinologie en het bestuur van de SKML sectie Endocrinologie

is in 2016 niet gelukt maar houdt aandacht ook in 2017.

5. Er is begonnen met structuur te brengen in de zgn. laagfrequente bepalingen. Niet alleen m.b.t. kwaliteitscontrole (ook een uitdaging voor de RvA) maar ook m.b.t. de centralisatie in expert labs. Ook dit zal in 2017 een vervolg krijgen.

Korte info

De werkgroep heeft in 2016 6 maal vergaderd waarvan 1 keer gecombineerd met de jaarvergadering van de stichting LWBA (februari), 2x betrof het een telefonische vergadering (september en november) en in december was het voorafgaande aan het jaarlijkse minisymposium in het UMCU. De overige vergaderingen vonden plaats in het NVKC bureau. Er hebben geen mutaties in de samenstelling plaatsgevonden.

Cluster Beroep & Bedrijf

In het Cluster Beroep en Bedrijf werden de plannen en activiteiten van de commissies Bedrijfsvoering, Beroepsbelangen, Medisch Laboratoriumonderwijs en Automatisering, Informatisering en Communicatietechnologie (AICT) op elkaar afgestemd en gekoppeld aan de beleidsspeerpunten van het NVKC bestuur. Voor 2016 werden een aantal centrale thema's gedefinieerd die door het cluster verder werden uitgewerkt. Speerpunten waren:

- kostprijzen en consultregistratie (Bedrijfsvoering)
- de positie en de arbeidsmarkt van de klinisch chemicus i.s.m. de FMS/LAD en het AIOS bestuur (Beroepsbelangen)
- LOINC, Snowmed, Apps en E-lab/health (Cie AICT)
- Het steeds veranderende werkerterrein van onze medewerkers: de klinisch chemisch analist en de aansluiting van MLO en HLO opleiding op de praktijk (Cie medisch Laboratoriumonderwijs).

Commissie Beroepsbelangen

Reguliere activiteiten

FMS

De NVKC is sinds 1 januari 2015 aangesloten bij de Federatie Medisch Specialisten. De individuele leden van de NVKC zijn via het lidmaatschap van de NVKC verbonden met de FMS. Daarnaast zijn de leden van de NVKC ook lid van de LAD, de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband. Het afgelopen jaar is gebleken dat er door onze leden al regelmatig direct (of indirect, via de Cie BB) contact gezocht wordt met o.a. het Kennis en DienstverleningsCentrum (KDC) van de LAD waar men terecht kan voor individuele hulp in specifieke arbeidssituaties of juridische ondersteuning bij arbeidsconflicten.

LAD

De LAD behartigt de individuele en collectieve werknemersbelangen van de laboratoriumspecialisten klinische chemie. Periodiek (4x per jaar) wordt door

een vertegenwoordiger uit het NVKC bestuur (collega dr. Karin Nabbe) en de Cie Beroepsbelangen (collega dr. Henne Kleinveld) overlegd met de LAD over werknemersbelangen.

De LAD kent een ledenraad, het hoogste orgaan binnen de LAD. De ledenraad bestaat uit 21 personen die door en uit de leden worden gekozen. De ledenraad zit dicht op de voorbereiding, uitvoering en controle van het verenigingsbeleid. Zo denken ledenraadsleden mee over de koers en strategie van de LAD, stellen ze de meerjarenbeleidsagenda en begroting vast en kiezen ze gezamenlijk een bestuur. De ledenraad bestaat uit 17 kiesgroepen, zodat alle leden van de LAD goed zijn vertegenwoordigd. Klinisch chemici (en klinisch fysici) waren tot voor kort nog niet vertegenwoordigd in een aparte kiesgroep, maar hebben nu een eigen stem binnen onze ledenraad. Collega dr. Henne Kleinveld, stelde zich hiervoor in 2016 kandidaat. Omdat zich geen andere kandidaten hebben gemeld, vertegenwoordigt hij nu de klinisch chemici (en fysici).

Advies aan jonge KC's

Jonge KC's hebben niet altijd voldoende info om zich binnen sollicitatieprocedures staande te houden als het gaat om honorering (AMS, AMS-like, marktconform, FWG, pensioenaanspraken, enz.). De Cie BB ondersteunt hierin en organiseert i.o.m. het bestuur AIOS jaarlijks een gesprek met alle belangstellende AIOS over dit onderwerp. In 2016 heeft dat plaatsgevonden op 17 maart, onder leiding van collega prof. dr. Volkher Scharnhorst.

Projecten

Pensioenaftopping

Een onderwerp dat het afgelopen jaar veel aandacht heeft gekregen is de sinds 1 januari 2015 doorgevoerde pensioenaftopping. Onder aanvoering van de LAD/FMS zijn in 2016 meerdere pensioenaftoppingsbijeenkomsten georganiseerd waarbij ook vertegenwoordigers van bestuur, de Cie Beroepsbelangen en individuele leden aanwezig waren. Daarnaast zijn er mede op initiatief van de LAD/FMS acties ondernomen om de NVZ en de Raden van Bestuur van ziekenhuizen onder druk te zetten. In november bereikten de LAD/FMS een principeakkoord met de NVZ voor de pensioenaftopping, na lange en moeizame onderhandelingen. Na een ledenraadpleging, waaraan ook klinisch chemici konden meedoen, heeft een ruime meerderheid van de medisch specialisten in dienstverband ingestemd met het Principeakkoord Pensioenaftopping. Kanttekening hierbij is dat de gemaakte afspraken gelden in eerste instantie alleen gelden voor de AMS. LAD/FMS en de NVZ hebben wel afgesproken dat het akkoord een passende vertaling krijgt naar de CAO ziekenhuizen.

Wet normering topinkomens

De Wet normering topinkomens is in 2013 van kracht geworden. De wet legt een salarismaximum op aan topbestuurders, namelijk 100 procent van een ministersalaris. Medisch specialisten, inclusief

klinisch chemici, zijn in het Zorgakkoord van 2013 uitgezonderd van de reikwijdte van de WNT. Minister Plasterk heeft in 2016 een WNT-wetswijziging voorgesteld (WNT-3) waarin de uitzondering die gemaakt werd voor m.n. klinisch chemici dreigde te verdwijnen. Toen dat bekend werd heeft de NVKC bezwaar gemaakt. Mede dankzij de inspanningen van collegae dr. Bart de Wit en dr. Gabriëlle Ponjee vanuit de Cie BB en het bestuur werd eind 2016 duidelijk dat het bezwaar succesvol was en dat klinisch chemici weer zijn opgenomen in de wetstekst waarin de uitzondering wordt gemaakt voor medisch specialisten. Onder de definitie 'medisch specialisten' schaaft Plasterk in de nieuwste wetstekst artsen, tandartsen, apothekers, klinisch fysici en klinisch chemici.

Korte Info

De Commissie Beroepsbelangen heeft het afgelopen jaar 4 maal vergaderd, in clusterverband (Cluster Bedrijf & Beroep). Er is het afgelopen jaar eveneens ad hoc regelmatig e-mail en telefonisch contact geweest tussen de leden van de commissie onderling en met leden van het NVKC-bestuur. Daarnaast zijn er contacten geweest met individuele leden. Deze contacten betroffen verschillende onderwerpen die de belangen van laboratoriumspecialisten klinische chemie in het uitoefenen van hun beroep raakten. Met name belangenbehartiging bij fusie-trajecten en de pensioenaftopping zijn het laatste jaar redenen geweest om bij Cie BB aan te kloppen.

Overige informatie

Naast de reguliere activiteiten is er de laatste afgelopen jaren veel energie gestoken in het samen met een aantal andere commissies opstarten van het Cluster Bedrijf & Beroep. Onder aanvoering van de cluster voorzitter, collega dr. Yvonne Henskens, hebben de commissies Bedrijfsvoering, AICT, Medisch Laboratorium Onderwijs en Beroepsbelangen hard gewerkt aan de invulling en vormgeving van het cluster. Dat heeft er o.a. toe geleid dat veel activiteiten inmiddels onder de vlag van het cluster worden geïnitieerd en uitgevoerd. De noodzaak en het bestaansrecht van een aparte commissie beroepsbelangen is daarmee komen te vervallen. De leden van de cie BB zijn geruisloos opgenomen in het cluster Bedrijf & Beroep. Het opheffen van de cie BB past binnen het beleid van het bestuur van de NVKC om het aantal commissie en werkgroepen te reduceren. Het is onze overtuiging dat met de vorming van het cluster Bedrijf & Beroep en door het lidmaatschap van de LAD/FMS ook in de toekomst de belangen van onze beroepsgroep meer dan voldoende zijn geborgd.

Commissie Bedrijfsvoering

Reguliere activiteiten

- Inventariseren en adviseren van leden rondom alle aspecten van de bedrijfsvoering van klinisch chemische laboratoria.

- Beschikbaar stellen van relevante informatie voor leden.
- Gevraagd en ongevraagd adviseren van commissies en bestuur NVKC over zaken rondom bedrijfsvoering.
- Aanvragen nieuwe NZA tarieven / verzoeken voor wijzigingen van NZa tarieven.
- Deelnemen, reageren op relevante klankbordgroep bijeenkomsten: Hierin zal zoveel mogelijk gereageerd worden in lijn met de binnen de NVKC gangbare visies.

Projecten

- Model voor de kostprijberekening (welke aan de basis voor NZa maximumtarieven ligt). Verkennen mogelijkheden voor aanvullende/separate tarieven voor 24-uurs service, cito's, nabepalingen, koppeling POCT en DTO's: verkenning via Performance. Tot dusver hebben maar een beperkt aantal laboratoria ervaring opgedaan met het traject. De berekeningen blijken complex en hebben bij veel laboratoria niet de hoogste prioriteit. Op basis van de beschikbare gegevens kunnen nog geen conclusies worden getrokken.
- Elementen voor consultregistratie: voorstel met AICT-commissie geschreven (lopende). Doel van dit project was om de huidige consultregistratie meer vorm te geven en het laboratoriumconsult te formaliseren. In samenwerking met de AICT-commissie is er een document geschreven waarin de verwachtingen van een consultregistratiesysteem zijn uitgeschreven; de verschillende vormen van consult zijn gedefinieerd, er zijn indicatoren vastgesteld en de wijze van consultregistratie in de bestaande LIZ en/of ZIS systemen is in kaart gebracht. Tevens heeft de AICT-commissie een voorstel geschreven met daarin de minimale eisen van de ICT-inrichting.
- Grip op NZa-tarieven: Vanuit de NVKC leden zijn vragen gekomen over de totstandkoming van de nieuwe NZa-tarieven. Er zijn grote en soms lastig te begrijpen veranderingen in de NZa tarieven en de NVKC heeft in principe geen grip op deze veranderingen en is geen directe partij in de onderhandeling. Doel van dit project was om meer inzicht te krijgen in de aangepaste tarieven. Er worden verschillende benaderingen onderzocht, hierbij valt te denken aan het opzetten van een branchevereniging vanuit de laboratoria.

Korte info

Er zijn 4 vergaderingen geweest en meerdere telefonische afspraken. Commissie bedrijfsvoering heeft rondom het verder vormgeven van de consultregistratie uitvoerig samengewerkt met de AICT-cie.

Commissie AICT

Regulier Activiteiten

Onderhoud en uitbreiding van de Lab app

De app is in 2016 niet uitgebreid wat betreft functionaliteit. De app wordt voor huidige gebruikers vanaf 2016 gedurende 5 jaar werkend gehouden. De leverancier heeft echter aan alle huidige gebruikers de mogelijkheid aangeboden om te upgraden naar een versie waarbij naast de app-versie dezelfde gegevens ook in webformaat beschikbaar zijn. Een aantal laboratoria heeft deze uitbreiding inmiddels doorgevoerd. Hierbij is/wordt het ook mogelijk om de referentiewaarden via een query/import vanuit het LIMS in de app/webversie te importeren. Dat kan het beheer vereenvoudigen.

Wie doet wat database 3.0

De WDW-database is in 2016 uitgebreid met de mogelijkheid om per laboratorium een dienstverleningsovereenkomst (DVO) te koppelen. Deze DVO wordt ook getoond bij elke test van het laboratorium. Daarnaast kan nu bij elke test in een nieuw veld worden vermeld of de aangeboden test valt onder de scope van ISO 15189 (scope element) en kan een pdf-document worden gekoppeld waarin de performance data zijn opgenomen. Hiermee is de WieDoetWat-database grotendeels ISO-proof.

Onderhouden van contact op ICT-gebied

De voorzitter van de Cie AICT heeft 3 bijeenkomsten met (en bij) Nictiz bijgewoond over de NL Labodeset, SNOMED codering en de ontwikkeling van Lab2Lab communicatiestandaard. Oud-collega dr. Jan Dols heeft hier ook nog belangrijke bijdrage aan geleverd. Tevens is een bijdrage geleverd aan het HL7-symposium bij het onderwerp Lab2Lab communicatie.

Projecten

Onderbrengen van Nederlandse Labcodeset (LOINC en SNOMED codes) bij Nictiz

Medio 2015 is het technisch beheer van de primitieve database ondergebracht bij Nictiz.

In 2016 is samen met Nictiz een beheerdocument opgesteld voor het toekomstig beheer van de NL labcodeset. Dit document beschrijft o.a. de koppeling van specifieke personen aan de in het document genoemde rollen. Daarnaast is de interface van de gebruikersomgeving aangepast en gebruiksvriendelijker gemaakt. De besturen van de NVKC en NVMM hebben verklaard hiervoor de inhoudsdeskundigheid te garanderen.

Daarnaast is een professionele database gebouwd door een expert. Deze versie was eind 2016 bijna gereed. Na oplevering in Q1 2017 moet nog een validatieslag worden gemaakt wat betreft de inhoud, waaronder een Nederlandse vertaling van 'LOINC LongName' (± 6000 bepalingen verdeeld over alle laboratoriumspecialismen (klinische chemie, hematologie, stolling, toxicologie, medische microbiologie,

immunologie etc.). T.b.v. LIMS systemen is het mogelijk om alle gegevens in een XML-formaat aan leveranciers te leveren.

Aanzet voor opstellen richtlijn/handleiding praktisch gebruik Nederlandse Labcodeset en L2L

In 2016 is een vooronderzoek gedaan naar de wens of een dergelijke richtlijn (met evt. veldnormen) of handleiding voor het praktisch gebruik van de NL Labcodeset / L2L. In de vergadering van 28 september is besloten dat op dit moment de probleemstelling en dus de toegevoegde waarde van een dergelijke norm/handleiding nog niet duidelijk genoeg geschreven kon worden omdat de praktische implementatie van de codesets nog niet vervolmaakt is. Daarnaast is er nog geen duidelijke roadmap vastgesteld met diverse stakeholders (LIS leveranciers, Nictiz, Csie AICT etc.) Besloten is om dit initiatief weer op te pakken zodra deze 'toolbox' wel is gerealiseerd en er afspraken zijn gemaakt met de diverse veldpartijen op welke wijze we de beoogde doelstellingen kunnen realiseren.

Inventarisatie Consultrapportage door laboratoriumspecialisten in het EPD

Dit project schuift vanwege tijdsgebrek door naar 2017.

Opzet ICT-scholingsprogramma voor laboratoriumspecialisten (i.o.)

Eind 2016 is een grove schets van de onderwerpen gemaakt. Dit moet in 2017 verder worden uitgewerkt.

Korte info

De commissie AICT heeft in het verslagjaar 2016 zes keer vergaderd. De vergadering van 29 juni 2016 is dit jaar vanwege de pensionering van prof. dr. Vivienne van Hoof voor het laatst georganiseerd in het Universitair Ziekenhuis van Antwerpen.

De samenstelling van de commissie is in het verslagjaar ongewijzigd gebleven. Wel hebben 2 leden van de commissie (dr. Christian Schoenmakers en prof. dr. Vivienne van Hoof) aangegeven hun werkzaamheden voor de commissie vanaf begin 2017 te beëindigen. De vrijgekomen positie van dr. Van Hoof zal naar alle waarschijnlijkheid ingenomen worden door dr. Fiers (Universitair Ziekenhuis Gent). Met deze invulling worden de contacten met onze Belgische collega's op gebied van informatie-uitwisseling en samenwerking gecontinueerd. Voor de vrijgekomen positie van dr. Christian Schoenmakers wordt begin 2017 een vervanger gezocht.

Overig

Op de AICT commissie vergadering van 28 september 2016 heeft een kennismaking plaatsgevonden met een aantal vertegenwoordigers van het bedrijf Zorgdomein. Zorgdomein is in NL het preferente 1^e lijns verwijzigingsplatform en verzorgt o.a. ordermanagement voor E-diagnostiek (klinische chemie / MMB / pathologie). Met hen is van gedachten gewisseld over nut en noodzaak van verregaande standaardisatie van

berichtenverkeer, de diverse randvoorwaarden die daarbij in ogenschouw moeten worden genomen en welke veldpartijen o.i. noodzakelijk zijn om dit een breed gedragen initiatief te laten zijn. Daarnaast is door de commissie inhoudelijk advies gegeven over de mogelijkheden die er zijn m.b.t. het berichten-format dat gebruikt zou moeten worden door Zorgdomein.

Commissie Medisch Laboratoriumonderwijs

Speerpunten

Borgen van voldoende hoog gekwalificeerde, dus goed opgeleide laboratoriummedewerkers op MLO en HLO niveau. Het in kaart brengen van de instroom van het aantal studenten MLO/HLO, het aantal bestaande opleidingen (ook vlak over de grens in België), het aantal beschikbare stageplaatsen, de baankansen na afstuderen en het aantal te verwachten banen in de nabije toekomst met het oog op de vergrijzing. Het zo volledig mogelijk in kaart brengen van bovenstaande gegevens kan bijdragen aan het tijdig signaleren van ontwikkelingen waarop indien nodig en waar mogelijk actie op kan worden ondernomen.

Regulier Activiteiten

- Onderhouden contacten met overkoepelende MLO en HLO onderwijsorganisaties (o.a. PMLF, DAS, LAL) en beroepsverenigingen.
- Deelname sectorkamer proces en lab
- Inventariseren en bewaken van lokale eisen en wensen m.b.t. de analistenopleiding
- Bespreken van de eisen en wensen vanuit het werkveld/NVKC, t.a.v. competenties van toekomstige analisten, met overkoepelende onderwijsorganisaties opdat de opleidingen analisten opleiden die hieraan voldoen.
- Structureel informeren van het beroepenveld over ontwikkelingen die betrekking hebben op het onderwijs van analisten (MLO en HLO).

Projecten

Ontwikkelingen

Op het gebied van klinische chemie en opleiding klinische chemie doen zich de volgende ontwikkelingen voor:

- De uitstroomprofielen op de MLO en HLO worden beperkt. Het vakgebied klinische chemie zal minder prominent worden aangeboden. De opleidingen worden meer generiek of veralgemeniseerd.
- De laboratoria staan onder een hoge kostendruk. Er is al jaren een chronisch tekort vanuit de laboratoria klinische chemie om veel in opleiding en stages te investeren. Het opleidingsklimaat is daarom dikwijls erg mager geworden.
- De arbeidsmarkt voor klinisch chemisch analisten heeft te leiden onder de fusiegolf binnen de laboratoria.
- Steeds verdergaande robotisering binnen de diagnostische laboratoria dringt het aantal werkplekken voor klassiek geschoolde analisten terug.

Vanuit de commissie medisch laboratoriumonderwijs zijn op basis van de ontwikkelingen zoals hierboven beschreven 2 concrete projecten geformuleerd waaraan in 2016 gewerkt is en waaraan ook in 2017 vervolg aan zal worden gegeven:

Uitstroomgegevens en nationale behoefte laboratoria van het aantal afgestudeerde klinisch chemisch analisten (MLO/HLO) in kaart brengen.

Het doel van dit project is om zo goed mogelijk de uitstroom en behoefte van afgestudeerde klinisch chemisch analisten in kaart te brengen en deze gegevens te beschrijven in een artikel dat vervolgens onder de aandacht gebracht kan worden van klinisch chemische laboratoria en scholen die opleiden tot klinisch chemisch analisten.

Format SLA opstellen tussen lokaal laboratorium en opleiding

Geregeld ontstaat de situatie dat opleidingen onvoldoende beschikking hebben over stageplaatsen. Een SLA kan meer zekerheid en sturingsmogelijkheden geven voor opleidingen betreffende de in- en uitstroom van studenten en het laboratoria de mogelijkheid betere afstemming en aansluiting te vinden met de opleiding. De SLA moet ook zorgen voor betere afstemming ten aanzien van ontwikkelingen die vanuit het laboratorium zijn ingezet. Hierdoor kan er wijziging van bepaalde vaardigheden van de nieuwe studenten gevraagd worden.

Korte Info

De samenstelling van de commissie is in 2016 ongewijzigd gebleven.

Cluster Kwaliteit

Door de herstructurering van de vereniging is het Cluster Kwaliteit in de 2e helft van 2016 opnieuw ingericht, waarbij per 1 januari 2017 de Commissie Kwaliteit is komen te vervallen en er permanente commissies en tijdelijke adviesgroepen en werkgroepen zijn ingesteld.

Raad kwaliteit van de FMS

De Raad Kwaliteit heeft in 2016 10 keer vergaderd. Alternerend betrof het een reguliere raadsvergadering of een themaraad (o.a. over Geneesmiddelen, Optimaal functioneren en Risicoprofielen IGZ, waaraan ook andere leden buiten Cluster Kwaliteit konden deelnemen). Een aantal belangrijke onderwerpen die de revue passeerden in 2016 waren medicatieoverdracht in de keten, implantatenregister, zorgevaluatie en substitutie van zorg.

ISO 15189

De begeleidingsgroep ISO 15189 valt als aparte werkgroep onder de IVD normcommissie van NEN en heeft in 2016 twee keer vergaderd. De begeleidingsgroep werkt in samenwerking met RVA en andere wetenschappelijke verenigingen aan ondersteuning

van de transitie en implementatie van de ISO 15189. In concreto betrof dit o.m. het uitwerken van praktische zaken zoals verdere ontwikkeling van flexibele scopes, mede in combinatie met uitbesteed onderzoek en POCT (zie RvA document T044), en de NVKC broncoscope met verwijzing naar NVKC richtlijnen (veldnormen van de NVKC herkenbaar op onze website). Daarnaast is overleg over (praktische) uitwerking van de ISO eisen geweest t.b.v. metrologische herleidbaarheid, meetonzekerheid en validatie en verificatie (n.a.v. onze NVKC richtlijn). Voorzitter is dr. Marc Thelen en namens de NVKC heeft in 2016 dr. Yvette Kluiters-de Hingh zitting gehad in deze groep.

In 2016 zijn NVKC-leden ook actief geweest in de ISO technische commissie ISO TC 212. In werkgroep 1 dr. Marc Thelen en dr. Wim Huisman, waarin naast ISO 15189 ook ontwikkelingen richting nieuwe ISO documenten zijn voor o.a. de ISO22870 over POCT en nieuwe ISO voor POCT gebruikers, ISO voor monsternamen en ISO voor DNA isolatie. Voor Risk Management is het ISO document internationaal gereed gekomen in december. In werkgroep 2 C. prof. dr. Christa Cobbaert over IVD-directive, ISO17511 metrological traceability, Measurement uncertainty, ISOs voor referentielabs en referentiemethoden.

Diagnostisch Toetsoverleg (DTO)

In 2016 is op gezamenlijk initiatief van NVKC, NHG en SAN gewerkt aan de ontwikkeling van een Handleiding voor de opzet en uitvoering van Diagnostisch Toetsoverleg (DTO) in de huisartsenzorg. De handleiding richt zich zowel op de inhoud van het DTO als op de uitvoering ervan, met als doel kwaliteitsbevorderend te werken en doelmatig aanvragen te stimuleren.

Korte Info

De rol van cluster voorzitter dr. Inez Anne Haagen is overgenomen door clustercoördinator (intern, NVKC) dr. Nanette Brouwer. Dr. Yvette Kluiters is clustervertegenwoordiger (extern, o.a. Raad Kwaliteit) en dr. Leo Jacobs is als bestuurslid met aandachtsgebied Kwaliteit toegetreden tot het Cluster. De ondersteuning vanuit buro NVKC door Christine Ruiters is overgenomen door verenigingsmanager Cindy Wolf. De nieuwe structuur moet in 2017 verder vorm krijgen.

Commissie Richtlijnen

Reguliere Activiteiten

NVKC richtlijnen en kwaliteitsdocumenten.

In 2016 zijn een aantal documenten geautoriseerd: Herziening Richtlijn Vrijgave van laboratoriumuitslagen, Richtlijn Validatie en verificatie van onderzoeksprocedures in medische laboratoria, Leidraad Interactie klinisch-chemische parameters en geneesmiddelengebruik, waarderingssystematiek en nieuwe opzet kwaliteitsvisities (gezamenlijk project van de FMS) en Kwaliteitsindicatoren klinische chemie. Door de LESA werkgroep (NVKC, SAN, NHG en

NVMM) werden twee nieuwe hoofdstukken (vitamine B12 en vitamine D) en herzieningen van de overige hoofdstukken ter commentaar aangeboden.

Daarnaast zijn diverse kwaliteitsprojecten nog in ontwikkeling: Implementatie Richtlijn Point of care testing (POCT) in de huisartsenzorg (NVKC, SAN, NHG en NVMM), Flankerend Beleid bij (on) verwachte klinisch-chemische laboratoriumuitslagen - inventarisatie, Herziening Richtlijn Bloedtransfusie (NVKC, NIV, NVA), Wetenschapsagenda klinische chemie (samenhang met Cluster Wetenschap en Innovatie) en Handleiding voor de opzet en uitvoering van Diagnostisch Toets overleg (DTO) in de huisartsenzorg (NVKC, SAN, NHG, NVMM, FMCC) (samenhang met Cluster Beroep en Bedrijf). Een deel van de genoemde projecten wordt financieel ondersteund door de SKMS.

Vanuit de werkgroep Semen wordt gewerkt aan een herziening van de richtlijn Laboratoriumprotocol Controle na vasectomie versie 1.0 en de werkgroep CDT is actief bezig geweest om de huidige richtlijn CDT Methoden om te vormen om naar de nieuwe opbouw van de NVKC i.v.m. toekomstig onderhoud modulair mogelijk te maken.

Multidisciplinaire richtlijnen en kwaliteitsdocumenten
Naast de kwaliteitsprojecten waarbij we voornamelijk als NVKC een bijdrage leveren, worden ook richtlijnen/kwaliteitsdocumenten ontwikkeld door andere wetenschappelijke verenigingen die vervolgens als concept worden aangeboden aan de NVKC en daarmee aan onze leden ter commentaar. In 2016 betrof dit: Consensusdocument Kwaliteitscriteria voor standaard bloedglucose meting (NDF) en Verificatie-protocol glucosemeters (NVKC), Richtlijn Veiligheid bij gebruik van contrastmiddelen - deel 1 (NVvR), en Richtlijn Chronische Lymfatische Leukemie (HOVON CLL werkgroep).

Een aantal kwaliteitsprojecten is nog in ontwikkeling: Richtlijn Inflammatoire darmziekten bij kinderen en adolescenten (NVK), Herziening Richtlijn hereditaire hemochromatose (NIV), Richtlijn Postnatale zorg in de algemene kindergeneeskunde (NVK), en Addendum MCI bij Richtlijn Dementie (NVN).

Projecten

Kwaliteitsindicatoren

Binnen dit SKMS-project heeft een werkgroep binnen de vereniging (WIKO) een 10-tal indicatoren verdeeld over het hele werkterrein uitgewerkt. Deze zijn vervolgens uitgevraagd bij een tiental pilot-laboratoria en waar nodig bijgesteld. Het betreft met name indicatoren die de kwaliteit voor de buitenwereld zichtbaar maken. Op de ALV van november werd tevens het eindrapport van de werkgroep aangenomen; in 2017 zullen deze indicatoren worden uitgevraagd bij alle laboratoria. Daarbij zal met name getoetst worden of deze indicatoren meetbaar en haalbaar zijn. Vanuit IGZ bleek grote belangstelling voor dit project: één

indicator, nl. accreditatie volgens ISO 15189 is uitgewerkt volgens het IGZ format en zal waarschijnlijk in 2018 in de IGZ basisset worden opgenomen.

Point of care in de 1e lijn

Voor de implementatie van de Richtlijn POCT in de Huisartsenzorg is een projectvoorstel gecombineerd met een business case. Dit moet in 2017 verder zijn beslag krijgen.

Vrijgave van laboratoriumuitslagen

Met behulp van SKMS gelden is de in 2012 aangenomen richtlijn doorontwikkeld, met als doel te komen tot heldere aanbevelingen die leiden tot een zorgvuldige en eenduidige procedure rondom het vrijgeven van laboratoriumuitslagen. Het project is mede ondersteund door het Kennisinstituut van Medisch Specialisten. Vanuit enkele knelpunten/uitgangsvragen is specifiek naar literatuur gezocht. Een eerste inhoudelijke opzet van de richtlijn werd in een invitationale conference ter commentaar voorgelegd aan verschillende relevante en belanghebbende partijen. Naast de aanbevelingen en overwegingen is ook een implementatieplan opgenomen in de richtlijn. De richtlijn is geautoriseerd tijdens de ALV in april 2016 en opgenomen in de richtlijndatabase van de FMS.

Validatie en verificatie van onderzoeksprocedures

De werkgroep Validatie en verificatie heeft een richtlijn ontwikkeld waarin procedures worden beschreven en toegelicht waaraan voldaan moet worden voor validatie en verificatie van onderzoeksprocedures conform ISO 15189. Hoewel de richtlijn met name bedoeld is voor toepassing in de klinische chemie, kan deze ook nuttig zijn voor andere disciplines binnen de medische laboratoria zoals klinische farmacologie, medische microbiologie, en medische immunologie. De richtlijn is geautoriseerd tijdens de ALV van april 2016.

Interactie klinisch-chemische parameters en geneesmiddelengebruik

In dit SKMS-project is een methode beschreven om interacties van geneesmiddelen met laboratoriumtesten op basis van literatuurgegevens te evalueren, valideren en documenteren. Deze documentatie vindt plaats in een database, zodat gegevens eenvoudig toegepast kunnen worden in een (toekomstig) elektronisch signaleringssysteem. Eind 2016 is de leidraad opgeleverd; naar verwachting komt de database begin 2017 beschikbaar via de NVKC website.

Bloedtransfusie

Gezamenlijk met de NIV en NVA is SKMS-budget verkregen voor modulaire herziening van de Richtlijn Bloedtransfusie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een netwerk structuur: een centrale kerngroep met vertegenwoordigers van de werkgroepen, en een werkgroep per onderwerp. De herziening wordt onderverdeeld in de onderwerpen: laboratoriumaspecten, chronische anemie, acute anemie, trombocyten en plasmatransfusiebeleid, transfusiereacties en gerelateerde aandoeningen, en bloedbesparende technieken

en geneesmiddelen. Naar verwachting is de herziene richtlijn begin 2019 gereed.

Flankerend beleid bij (on)verwachte klinisch-chemische laboratoriumuitslagen

In dit SKMS-gefinancierd project wordt een inventarisatie gedaan 1) om inzicht te krijgen in de mate van praktijkvariatie rondom beleid bij (on)verwachte laboratoriumuitslagen, en 2) vast te stellen waar deze praktijkvariatie ongewenst is. In deze inventarisatie worden de ervaringen en medisch inhoudelijke meningen van diverse doelgroepen meegenomen: laboratoriumspecialisten, aanvragers van laboratoriumdiagnostiek en patiënten. Het eindproduct - knelpuntenanalyse - wordt naar verwachting medio 2017.

LESA

De LESA werkgroep, een samenwerking tussen de NVKC, SAN en de NHG, is in 2016 enkele malen bijeen gekomen. In 2016 heeft de LESA werkgroep zich met name over twee nieuwe hoofdstukken voor vitamine B12 en vitamine D gebogen omdat hier geen NHG standaarden voor zijn en deze diagnostiek veelvuldig wordt aangevraagd. Dit heeft geresulteerd in twee hoofdstukken die voor commentaar aan de NVKC leden zijn aangeboden.

In 2016 is besloten om de LESA hoofdstukken via de NHG website toegankelijk te maken. Daarvoor zijn meerdere hoofdstukken uit de LESA herzien. Halverwege 2016 heeft overleg plaatsgevonden tussen de LESA werkgroep, commissie richtlijnen van de NVKC en de NHG. Daar zijn de procedures voor de ontwikkeling van standaarden/richtlijnen van de NHG en van de NVKC besproken. Vervolgens zijn de hoofdstukken anemie, (vroeg)diagnostiek prostaatcarcinoom, angina pectoris, atriumfibrilleren, delier, Diabetes mellitus type 2, diarree, DVT, schildklier-aandoeningen en SOA conform de NVKC procedure aangeboden voor commentaar aan de leden. Het gebundelde commentaar van alle hoofdstukken is teruggestuurd aan de LESA werkgroep. Namens de NVKC zitten dr. Edwin ten Boekel en dr. Hans van Duijnhoven in de LESA werkgroep.

Commissie Vakgroepvisitaties

Reguliere Activiteiten

Knelpunt bij de vakgroepvisitaties was steeds het komen tot afspraken voor visitaties. Door de komst van een nieuwe medewerker op het NVKC secretariaat heeft de commissie een inhaalslag kunnen maken en zijn in 2016 maar liefst 26 vakgroepvisitaties uitgevoerd. Daarmee zijn nu vrijwel alle vakgroepen gevisiteerd. Uitzondering hierop zijn een aantal kleine vakgroepen die gedurende het jaar een samenwerkingsverband zijn aangegaan; zij zijn bezig met het vormen van een nieuwe vakgroep die in het komende jaar gevisiteerd zullen worden.

Door de abrupte invoering van een nieuwe online tool ter ondersteuning van de visitaties was er daarnaast meer intensieve begeleiding vanuit het bureau voor de visitaties noodzakelijk. In 2016 zijn enkele vakgroepen als pilot volgens de nieuwe werkwijze en waarderingssystematiek geaudit.

Projecten

Invoering normeringssystematiek vakgroepvisitaties

In 2016 heeft in het kader van een SKMS-project een pilot plaatsgevonden met de introductie van de nieuwe normeringssystematiek binnen de vakgroepvisitaties. Deze systematiek is rechtstreeks afgeleid van de Professionele Standaard Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde: vakgroepen worden getoetst aan een aantal minimum- en streefnormen. Aangezien de pilot samenviel met de overstap naar een nieuw digitaal ondersteuningsinstrument, was dit voor alle betrokken partijen wel even wennen. Inhoudelijk heeft de pilot het gewenste resultaat opgeleverd en met ingang van 2017 zullen alle vakgroepvisitaties op de nieuwe manier worden uitgevoerd. Dit is vastgelegd in een nieuw Reglement Vakgroepvisitaties dat op 30 november door de ALV is aangenomen.

Internationaal

Reguliere Activiteiten

De Commissie Buitenland bestaat, naast de national representative voor IFCC en EFLM en de voorzitter van het NVKC bestuur, uit leden die zitting hebben in de belangrijkste internationale gremia. De commissie komt op ad hoc basis bijeen, meestal voorafgaand aan grote internationale congressen. De commissie houdt zich bezig met:

- beleidsmatige ontwikkelingen binnen EFLM en IFCC
- beoordelen van kandidaten voor de Executive Boards van EFLM en IFCC
- zoeken naar parallellen tussen en leggen van verbanden naar nationale en internationale ontwikkelingen
- voordragen van leden voor strategisch belangrijke commissies en werkgroepen van IFCC en EFLM
- voordrachten voor internationale prijzen.

Projecten

Worldlab 2023. Een ad hoc werkgroep o.l.v. dr. Hans Janssen bereidt in opdracht van het bestuur een bidboek voor om het IFCC Worldlab/Euromedlab congres in 2023 naar Amsterdam te halen. In dat jaar viert de NVKC haar 75-jarige jubileum. Het bidboek moet in april 2017 ingediend worden.

Verschillende leden hebben werkzaamheden uitgevoerd in het kader van NEN, CEN, ISO, EFLM en IFCC. Deelname aan internationaal kwaliteit bevorderende thema's waarbij het cluster kwaliteit is betrokken:

EFLM

Quality Committee: dr. Wim Huisman voorzitter
WG IVD: dr. Marc Thelen, dr. Wim Huisman: IVD
regelgeving beïnvloeden (zie IVD) WG accreditatie:
dr. Wim Huisman, dr. Marc Thelen: publicaties
over POCT en flexibele scope Science committee,
dr. Wytze Oosterhuis.

Working Groups: Deelname door NVKC in 5 Task
Finish Groups voor performance goals in analytical
quality • TFG-BVD “Biological variation database”:
dr. Niels Jonker • TFG-PSEQA “Performance
specifications for EQAS”:
dr. Marc Thelen • TFG-TE “Total error”
dr. Wytze Oosterhuis • TFG-PSEP
“Performance specifications for the extra-analytical
phases”:
dr. Wytze Oosterhuis • TFG: Standardization
of the colour coding for blood collection tube
closures:
dr. Edmée van Dongen-Lases • WG: Cardiac
Markers:
prof. dr. Marja van Dieijen-Visser • WG: Guidelines:

dr. Wytze Oosterhuis • TFG: Laboratory Testing
for Dyslipidemia: prof. dr. Christa Cobbaert • WG:
Patient Focused Laboratory Medicine: dr. Wytze
Oosterhuis • WG: Personalized Laboratory Medicine:
prof.dr. Ron van Schaik • WG: Postanalytical Phase:
dr. Paul Menheere • WG: Preanalytical Phase:
dr. Edmée van Dongen-Lases • WG: Test Evaluation:
prof. dr. Christa Cobbaert

ISO TC 212: dr. Marc Thelen, prof. dr. Christa
Cobbaert, dr. Wim Huisman
WG1: dr. Marc Thelen, dr. W. Huisman.
Naast ISO 15189 ook o.a. de ISO22870 over
POCT en nieuwe ISO voor POCT gebruikers,
Risk Management, ISO voor monsternamen.
WG2: prof. dr. Christa Cobbaert IVD, ISO17511
metrological traceability, Measurement
uncertainty, ISOs voor referentielabs en
referentiemethoden.